

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 13/09/2021 14:53
Sayı: E-120.07-
0875497
PATAAA

Sayı : E-85112434-610-1431942

Konu : Soru Önergeleri

7/33629-33630 GK 12

7/34769 GK 24

7/35891

7 GK 40

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 7/35893-35895
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/39019 GK 79

7/40339 GK 91

7/41521 GK 106

- İlgi : a) 16.09.2020 tarihli ve 43452547-120.07/707993 sayılı yazınız.
b) 16.10.2020 tarihli ve 43452547-120.07/724460 sayılı yazınız.
c) 11.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07/735704 sayılı yazınız.
ç) 11.01.2021 tarihli ve 43452547-120.07/763016 sayılı yazınız.
d) 08.02.2021 tarihli ve 43452547-120.07/763016 sayılı yazınız.
e) 26.02.2021 tarihli ve 43452547-120.07/785354 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (19 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 328C4114-7E42-40FD-9C5D-80D7B0160A1D Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>
Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr> Bilgi için: Hasgül ÇAKAN
İşletme İşçisi

Türkiye

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN 7/34769 ESAS SAYILI SORU
ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü)'ca;

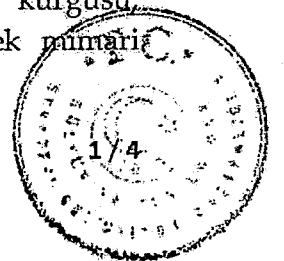
Soru önergesine konu proje alanı mevcut turizm alanlarına yakınlığı, toplamda 47 km.'ye ulaşan kıyı uzunluğu, termal kaynakları, su ve doğa sporları ve eko-turizm gibi alternatif turizm türlerine yönelik taşıdığı potansiyel açısından çok önemli girdilere sahiptir.

Alanda kapsamlı etüt ve projelendirme çalışmaları devam etmekte olup yürütülen çalışmalar sonucunda başta Anayasa ve ilgili mevzuat olmak üzere, Ülkemizin taraf olduğu her türlü yasal sözleşmeye aykırı herhangi bir karar oluşturulması söz konusu değildir.

Ayrıca Çeşme Projesinin hayata geçirilmesinin, yarımadaanın doğasının, ekosisteminin bozulmasına, bölgenin büyük çapta zarar görmesine neden olacağı yönündeki iddia herhangi bir bilimsel veriye dayanmayan yanlı bir bakış açısının ürünüdür.

Proje çalışmaları kapsamında "sürdürülebilirlik ve çevreye duyarlılık" anahtar kelimeler olup, oluşturulacak "ekolojik yaşam planı" ve bu plana yönelik ekolojik araştırma ve değerlendirme; stratejik çevresel değerlendirme; mikro bölgeleme ve ulaşım etüt raporları ile ters ozmoz yöntemiyle deniz suyundan içme-kullanma suyu temini fizibilite raporu sonucunda koruma-kullanma dengesinin teminine ve doğal dengesinin korunmasına yönelik tedbirler hassasiyetle alınacaktır. Bu kararlarda, ilgili koruma mevzuatı uyarınca gerekli değerlendirmeler yapılarak yatay mimarinin esas alınması, düşük yapılaşma yoğunluğu ve kıyı bandında minimum 100 metre ile 1500 metreye varan derinliklerde genel kullanıma açık alanların oluşturulması temel ilke ve hedeflerdir.

İzmir Ticaret Odasının önerisi ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Çeşme Belediye Başkanlığının mutabakatı doğrultusunda Proje Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Proje alanında; 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği, 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı, 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı, Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) Raporu, Mikrobölgeleme Etüt Raporu, Ekolojik Araştırma ve Değerlendirme Raporu, Ulaşım Etüt Raporları, Ters Ozmoz Yöntemiyle Deniz Suyundan İçme-Kullanma Suyu Temini Fizibilite Raporu ve Ekolojik Yaşam Planı (Konsept Proje) ile ekinde yer alacak genel tasarım yaklaşım raporu, kavramsal şemalar, genel kullanım alanları kurgusu, yerleşme yoğunluğu etüdü, mekânsal kurgu (vaziyet planı) ve örnek mimari tasarımların elde edilmesi amaçlanmaktadır.

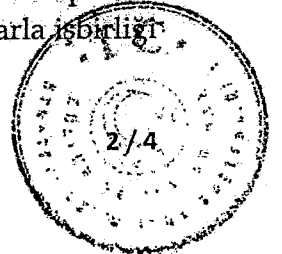

Projeye ilişkin olarak herhangi bir firma ile görüşülmesi söz konusu olmayıp arazi tahsis süreçleri, projenin tamamlanmasını takiben, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve bu Kanuna dayanan Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımlarına Tahsisi Hakkında Yönetmelik uyarınca şeffaf bir şekilde yürütülecektir.

Proje alanında su ihtiyacının Alaçatı Kutlu Aktaş Barajı ve İldır Kaynaklarından karşılanması gibi bir durum söz konusu değildir. Projenin su ihtiyacı, arıtma suyunun geri dönüşümü ile elde edilecek su ve ters ozmoz yöntemiyle deniz suyundan elde edilecek içme-kullanma suyu ile sağlanacak olup bu hususa ilişkin çevresel ve ekolojik değerlendirmeleri de içeren fizibilite raporları hazırlanmaktadır. Bu raporlar ile;

- Potansiyel olarak seçilen tesis yerlerinin incelenerek en iyi olanının seçimi
- Batimetrik Deniz Dibi Etüdü ile su alma ve atık atma yapılarının tasarımı
- Denizsuyu Alma Yapısı ve atıksu deşarjı konusunda en yeni teknolojilerin sunulması
- Denizsuyu Arıtma (SWRO) ön tasarımı ve teknik gerekçelerin belirtilmesi
- En son enerji geri kazanım (en yüksek enerji performansı olan) sistemleri ve yenilenebilir enerji ile elektrik üretimi konusunda en yeni tekniklerin sunumu
- Yerel imkan ve altyapı ile kesişim noktalarının tespiti ve önerilmesi
- Tesiste üretilen suyun dağıtım sistemi ile kombinasyonu konusunda öneriler verilmesi
- Tesis yerleşimi ve arazi kullanımı konusunda hazırlıkların yapılması
- Ön Çevre Etki Değerlendirmelerinin yapılması
- Fayda-Maliyet Analizleri ve İnşaat-Montaj Yatırımının belirlenmesi
- Uzun süreli işletme konusunda maliyet analizleri ve bakım/onarım giderleri tahminleri
- Denizsuyu arıtımındaki en yüksek ekonomik faktör olan enerji tüketimi olduğu için hem denizsuyu arıtma sistemlerinde kullanılan en gelişmiş enerji geri kazanım sisteminin önerilmesi hem de kurulacak sisteme yenilenebilir (örneğin Güneş Enerjisi vb) enerji sistemlerinin geçerli opsiyonlarının optimum enerji maliyetine ulaşılması amacıyla tanıtılması konularında gerekli araştırma ve analizler gerçekleştirilecektir.

Proje kapsamında temel ilke, oluşturulacak turizm senaryosunun tüm bileşenlerinin Çeşme Yarımadasının doğal, tarihi ve kültürel potansiyeli ile uyumunun sağlanmasıdır. Bu noktada yapıların imalatında kullanılacak malzemelerde çevre sertifikalı doğa dostu malzemelerin kullanılmasından, alanda kullanılacak araçların büyük oranda elektrikli olmasına kadar sürecin yeşil enerji ve doğa dostu turizm kurgusunda tasarlanması temel hedeftir. Doğa ile uyum noktasında süreç içerisinde ilgili tüm paydaşlarla koordinasyon sağlanacak olup "eko etiket" konusunda resmi olarak yetkilendirilmiş ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılması öngörülmektedir.

Anayasa ve 3621 sayılı Kıyı Kanununda; kıyıların, Devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu ve herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açık olduğu, bunun yanı sıra kıyı ve sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararının gözetileceği açık bir şekilde ifade edilmiştir. Proje alanının kıyı kesiminin, Kanunda tanımlanan sınırlardan daha geniş bir şekilde genel kullanıma açık olması temel ilke olarak belirlenmiş olup planlama çalışmaları bu çerçevede yürütülmektedir. Anayasa ve ilgili mevzuata aykırı herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Daha öncede belirtildiği üzere proje kapsamında arazi tahsis süreçleri, projenin tamamlanmasını takiben, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ve bu Kanuna dayanan Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımlarına Tahsisi Hakkında Yönetmelik uyarınca şeffaf bir şekilde yürütülecektir.

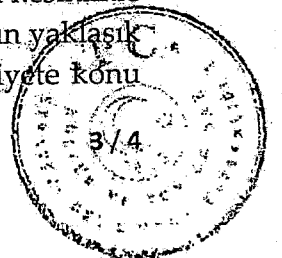
Bu noktada, şu ana kadar yürütülen çalışmalarda, önümüzdeki süreçte yapılacak iş ve işlemlerde Anayasaya ve ilgili mevzuata aykırı herhangi bir husus bulunmamakta olup bahis konusu proje, oluşturacağı katma değer, doğrudan istihdam ve diğer tüm unsurları ile tamamen kamu yararına bir projedir.

Proje nedeniyle halkımızın herhangi bir zarara uğraması söz konusu değildir. Proje alanında bulunan tarım alanlarının projelendirme kapsamında eko ve agro turizm gibi faaliyetlere yönlendirilmesini sağlayacak alternatif gelişim şemaları oluşturulacak ve bunlar plan kararı olarak hayata geçirilecektir. Bu noktada ilgili Kamu kurum ve kuruluşları ile gerekli koordinasyon sağlanmış olup ilgili mevzuat uyarınca gerekli tüm paydaşlar ile çalışmalar yürütülmektedir.

Daha önceki sorularda da belirtildiği üzere, plan, proje ve inşaa süreçlerinde, çevresel etkilerin en aza indirilmesine yönelik tedbirler alınarak doğaya saygılı, geri-dönüşüm ve sıfır atık politikaları çerçevesinde işleyen bir sistem kurgusu ile sürdürülebilir ve doğa-dostu kriterler göz önünde bulundurulacaktır. Projenin temelinde "doğa dostu" ve "ekolojik" ifadeleri anahtar kelimeler olup bu çerçevede Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile gerekli işbirliği yapılmaktadır.

Proje alanında herhangi bir kamulaştırma yapılmamıştır.

Proje kapsamında; alan kullanım önerileri geliştirilmesi, yerleşime uygun görülen alanlara ilişkin farklı yoğunluk senaryolarına doğrultusunda etütleri hazırlanması ve yöre mimarisi ile uyumlu mimari proje örnekleri hazırlanmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Bu noktada, alanda yer alacak her türlü faaliyet için detaylı analizler yapılacak olup golf alanları için tarım alanlarının toprağının kullanılacağı, sahaların doğal ve tarihi değer taşıyan alanlara inşa edileceği kesinlikle mesnetsiz ve olumsuz algı oluşturma amaçlı yanlış iddialardır. Proje alanının yaklaşık %90'ı tarım alanı niteliği taşımayan araziler olup kalan kısım özel mülkiyete konu

alanlardır. Özel mülkiyete konu bu alanlarda tarımsal faaliyetin devamını sağlayacak koşullar ile eko ve agro turizm gibi türlere yönelik faaliyetler planlanacak olup bu şekilde bu alanların projeye entegrasyonu sağlanacaktır.

Öncelikle "bahis konusu projenin Çeşme'nin tarihi ve kültürel alanlarını, doğasını, ekosistemini yok edeceği" yaklaşımının bilimsellikten uzak mesnetsiz bir yaklaşım olduğunun altının çizilmesi gerekir. Yürütülen planlama ve projelendirme çalışmaları kurgusal olarak sadece mimari ve tasarım aşamalarını kapsamamakta olup bu tasarımların çevresel, sosyal ve ekonomik artı ve eksilerinin tespit edilerek projenin olumsuz herhangi bir sonuç doğurmadan hayata geçirilmesini sağlamak tariflenen bu sürecin ana prensibidir.

Çeşme yarımadasında, soru önergesine konu proje alanı haricinde 2634 sayılı Kanun uyarınca ilan edilmiş 10 adet Turizm Merkezi yer almaktadır. Söz konusu alanlarda 2019 yılı sonu itibariyle Bakanlığımız ve Belediye belgeli toplam yaklaşık 2000 turizm yatak kapasitesi bulunmaktadır. Bu alanlarda mevcut yatak kapasitesi varolan talebi karşılamaya yetmeyen bir durumdadır. Dolayısıyla bahis konusu turizm merkezlerinde nitelikli yatak kapasitesinin artırılmasına yönelik plan çalışmaları ilgili yerel yönetimlerle koordineli bir şekilde yürütülmekte ve buna ek olarak Çeşme, hatta Ege Bölgesi için Bakanlığımızca proje geliştirme çalışmaları yürütülmektedir.

